

Aika 06.11.2018 klo 17:00 - 19:05

Paikka Lampolan päiväkoti, Lampolantie 7, 25500 Perniö

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
111	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
112	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
113	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
114	Opetuslautakunnan talousraportti 30.9.2018	7
115	Vihreän valtuustoryhmän aloite nuorisovaltuuston aloiteoikeudesta	8
116	Nuorisopalvelujen palveluverkkoselvitys	11
117	Oppimisympäristöselvitys	16
118	Esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2019-2020	22
119	Antti Olkinuoran ym. lautakunta-aloite Hajalan päiväkodin lapsipaikkamäärän korottamisesta	25
120	Vihreän valtuustoryhmän ym. aloite kokoaikaisen subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttamisesta	27
121	Viranhaltijapäätökset	32
122	Tiedoksi tulleet asiat	33
123	Muut mahdolliset asiat	34

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Viitanen Annika	17:00 - 19:05	puheenjohtaja	
	Eeva Hannu	17:00 - 19:05	1. varapuheenjohtaja	
	Paukkeri Mika	17:00 - 19:05	2. varapuheenjohtaja	
	Haavisto Sabina	17:00 - 19:05	jäsen	
	Laaksonen Annina	17:00 - 19:05	jäsen	
	Leppähaara Marja	17:00 - 19:05	jäsen	
	Nummila Mika	17:00 - 19:05	jäsen	
	Olkinuora Antti	17:00 - 19:05	jäsen	
	Savela-Kirjonen Annikka	17:00 - 19:05	jäsen	
	Wiman-Määttä Lea	17:00 - 19:05	jäsen	
	Väistö Janne	17:00 - 19:05	jäsen	
	Niinistö Annu	17:00 - 19:05	varajäsen	
Poissa	Bonn Marianne		jäsen	
	Raitanen Toni		jäsen	
Muu	Ruokonen Marja	17:00 - 19:05	kaupunginhallituksen edustaja	
	Kymäläinen Maija	17:00 - 19:05	nuorisovaltuuston edustaja	
	Karlsson Anna	17:00 - 19:05	asiantuntija	
	Paananen Johanna	17:00 - 19:05	asiantuntija	
	Setälä Pia	17:00 - 19:05	asiantuntija	
	Niemelä Jari	17:00 - 19:05	esittelijä	
	Säilä Jaana	17:00 - 19:05	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Salossa 12. marraskuuta 2018

Annika Viitanen
PuheenjohtajaJaana Säilä
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

111 - 123

Pöytäkirjan tarkastus

Salossa 12. marraskuuta 2018

Annina Laaksonen
Pöytäkirjan tarkastajaMarja Leppähaara
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä tiistaina 13. marraskuuta 2018 alkaen Salon kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Jaana Säilä
Hallintoasiantuntija

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 111

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 112

Opetuslautakunnan 20.6.2017 § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Annina Laaksonen ja Toni Raitanen.

Lisäksi opetuslautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 13.11.2018.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Annina Laaksonen ja Marja Leppähaara.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 113

Opetuslautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 148 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Opetuslautakunnan talousraportti 30.9.2018

6/02.02.02.01/2018

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 114

Valmistelija: va. taloussuunnittelija Anne Ylimaa-Haapala,
p. 044 778 2207, anne.ylimaa@salo.fi

Syyskuun raportissa näkyy lisätalousarvion vaikutus, joka opetuslautakunnan osalta on vähennystä 705 702 euroa. Tästä Henkilöstökulujen osuus on 686 022 euroa ja Aineet, tarvikkeet, tavarat 19 680 euroa.

Opetuslautakunnan tulojen määrä oli syyskuun lopussa 104,3 % talousarvioon verrattaessa (4.072.627 euroa). Kertymän suuruuteen vaikuttavat saadut hankeavustukset, joita ei ole kaikilta osin budjetoitu. Hankkeille kirjatuihin tuloista osa siirretään vuodenvaihteessa seuraavalle vuodelle hankesuunnitelman mukaisesti.

Maksutuotot näyttävät jäävän alle budjetoidun. Tähän vaikuttaa varhaiskasvatuksen maksukertymän huomattava pieneneminen. Varhaiskasvatuksen maksutuottoja on kertynyt syyskuuhun mennessä 1 484 391 euroa, vuotta aikaisemmin 1 982 550 euroa.

Opetuslautakunnan toimintakuluja on kertynyt 71,5 % (64 217 962 euroa) talousarvioon verrattaessa. Vuonna 2017 kuluja oli kertynyt vastaavana ajankohtana 62 034 846 euroa (68,9 %). Ulkoisten menojen osalta menojen toteumaprosentit ovat 73,7 % (2018) ja 73,2 % (2017). Sisäisten erien laskutuksen jaksotus näkyy kokonaiskulujen toteutumisessa.

Liitteenä ovat opetuslautakunnan tuloslaskelmat vastuualueittain.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta merkitsee talousraportin tiedokseen.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus	§ 180	23.04.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 65	14.05.2018
Opetuslautakunta	§ 115	06.11.2018

Vihreän valtuustoryhmän aloite nuorisovaltuuston aloiteoikeudesta

3002/00.01.01.00/2017

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 180

Kaupunginvaltuusto 18.12.2017 § 99

Mira Aaltonen teki Vihreän valtuustoryhmän puolesta seuraavan valtuustoaloitteen:

"Valtuustoaloite nuorisovaltuuston aloiteoikeudesta

Salon vihreä valtuustoryhmä esittää, että nuorisovaltuustolle myönnetään aloitteen teko-oikeus kaupunginvaltuustossa.

Nuorisovaltuuston toiminta on vakiintunut ja heidän edustajansa ovat lautakunnissa puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Aloiteoikeus on hyvä tapa aktivoida nuoria mukaan päätöksentekoon.

Mira Aaltonen
Jonna Nyssönen
Kai Schneider
Sari Pesonen
Tuukka Kahila"

Päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus

Valmistelija: hallintojohtaja Irma Nieminen, irma.nieminen@salo.fi, puh. 044 778 2020

Nuorisovaltuusto on lakisääteinen vaikuttajaelin. Siitä on seuraava säännös kuntalain 26 §:ssä:

"Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja

Kaupunginhallitus	§ 180	23.04.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 65	14.05.2018
Opetuslautakunta	§ 115	06.11.2018

---

nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain (72/2006) 8 §:ssä."

Hallintosäännön 104 §:n mukaan nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Nuorisovaltuustolla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnissa perustuen lautakuntien omiin päätöksiin.

Nuorisovaltuusto on antanut asiasta seuraavan lausunnon:

"Nuorisovaltuusto kannattaa yksimielisesti vihreiden valtuustoryhmän valtuuston kokouksessa 18.12.2017 tekemää aloitetta aloiteoikeuden antamisesta nuorisovaltuustolle. Aloiteoikeus lisää nuorisovaltuuston merkitystä kaupungin päätöksenteossa. Se lisää nuorison äänen kuulumista antaen sille painoarvoa, ja lisää siten todellista demokratiaa. Aloiteoikeus myös sitouttaa nuorisovaltuuston oman toimintaansa. Nuorisovaltuuston jäsenyys on oivallinen paikka tutustua ja oppia kaupungin asioita koskevasta valmistelusta ja päätöksenteosta. Nuva on aitiopaikka tulevaisuuden päättäjille. Nuorisovaltuuston jäsenillä on mahdollisuus puhe- ja läsnäolo-oikeuteen kaupungin lautakunnissa, mutta aloiteoikeuden myötä nuorisovaltuusto olisi mukana kaikissa päätöksen teon vaiheissa. Valtakunnallisesti ajatellen nuorisovaltuustot eivät ole saaneet vielä kovin laajalti aloiteoikeutta. Vasta muutamassa kunnassa nuorisovaltuusto voi tehdä aloitteita, kuten esimerkkinä Loimaan kaupunki. Salo voisi olla tässä kohdin edelläkävijä. "

Nuorisovaltuustolla on jo nyt oikeus tehdä aloitteita, jotka käsitellään niissä toimielimissä, joille päätösvalta asiasisällön perusteella kuuluu. Valtuustoaloitteessa ehdotettu aloiteoikeus toisi lisäarvona sen, että nuorisovaltuuston edustaja voi tehdä aloitteen toimielimen kokouksessa. Aloiteoikeutta puoltaa nuorten äänen kuuluviin saaminen ja se, että osallistumisella edistetään nuorten kiinnostusta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Lisäksi aloiteoikeus toimielimen kokouksissa antaa nuorisovaltuuston toiminnalle näkyvyyttä.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää, että nuorisovaltuuston edustajilla on aloiteoikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa ja niiden lautakuntien kokouksissa, jotka ovat hyväksyneet nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan.

Päätös:

Kaupunginhallitus	§ 180	23.04.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 65	14.05.2018
Opetuslautakunta	§ 115	06.11.2018

Ulla Huittinen Saija Karnisto-Toivosen kannattamana ehdotti, että päätökseen lisätään seuraavaa: Nuorisovaltuuston edustajan tekemän aloitteen tulee perustua nuorisovaltuuston päätökseen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää, että nuorisovaltuuston edustajilla on aloiteoikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa ja niiden lautakuntien kokouksissa, jotka ovat hyväksyneet nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan. Nuorisovaltuuston edustajan tekemän aloitteen tulee perustua nuorisovaltuuston päätökseen.

Kaupunginvaltuusto 14.05.2018 § 65

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että

kaupunginvaltuusto päättää, että nuorisovaltuuston edustajilla on aloiteoikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa ja niiden lautakuntien kokouksissa, jotka ovat hyväksyneet nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan. Nuorisovaltuuston edustajan tekemän aloitteen tulee perustua nuorisovaltuuston päätökseen.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 115

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta merkitsee kaupunginvaltuuston päätöksen tiedoksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Opetuslautakunta	§ 123	25.10.2016
Opetuslautakunta	§ 138	13.12.2016
Opetuslautakunta	§ 42	25.04.2017
Opetuslautakunta	§ 58	16.05.2017
Opetuslautakunta	§ 116	06.11.2018

Nuorisopalvelujen palveluverkkoselvitys

1976/12.05.02.01/2016

Opetuslautakunta 25.10.2016 § 123

Opetuslautakunnan puheenjohtaja Sanna Lundström teki kokouksessa seuraavan lautakunta-aloitteen:

"Aloite nuorisotilapalveluverkon selvittämiseksi:

Nuorisotilaverkkoa on muutama vuosi sitten muutettu merkittävästi. Useampi lähialueen nuorisotila päätettiin silloin lopettaa ja perustaa Steissi Salon keskustaan. Tämän päätöksen jälkeen on kuitenkin lähialueiden nuorisotiloja ryhdytty perustamaan uudelleen - ensin Halikon kirjaston yhteyteen ehdotettiin sopeuttamissuunnitelman yhteydessä perustettavaksi nuorisotila ja nyt kaupunginjohtaja esittää osana talousarvioesitystä, että Tupuriin tulisi myös omaa toimintaa.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että selvitämme suunnitelmallisesti nuorisotoiminnan tarpeet ja mietimme, missä toimipaikoissa nuorisotoimintaa Salossa tulevaisuudessa tulisi tarjota. Selvitystyössä tulee erityisesti arvioida Steissin tulevaisuus ja mahdollisten alueellisten nuorisotilojen tarve.

Sanna Lundström
opetuslautakunnan puheenjohtaja"

Päätös:

Opetuslautakunta päätti yksimielisesti lähettää aloitteen valmisteltavaksi lasten ja nuorten palveluihin.

Opetuslautakunta 13.12.2016 § 138

Valmistelija: nuorisopalvelujen esimies Johanna Paananen, (02) 778 4800, johanna.paananen@salo.fi

Apulaiskaupunginjohtaja Kai Saarimaa on päätöksellään 8/2016 nimennyt nuorisopalvelujen palveluverkon selvitystyöhön työryhmän. Palveluverkkoselvitystyöryhmään nimettiin seuraavat jäsenet:

Opetuslautakunta	§ 123	25.10.2016
Opetuslautakunta	§ 138	13.12.2016
Opetuslautakunta	§ 42	25.04.2017
Opetuslautakunta	§ 58	16.05.2017
Opetuslautakunta	§ 116	06.11.2018

Pia Setälä, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö
Johanna Paananen, nuorisopalvelujen esimies
Nuorisovaltuuston edustaja
Nuorten edustajat seuraavilta nuorisotiloilta: Särkisalo, Perniö, Kiikala, Kisko, Suomusjärvi, Muurla, Steissi, Inkere, Kuusjoki ja Märynummi
Seurakunnan nuorisotyön edustaja.

Nuoret ovat nuorisotiloittain nimenneet edustajansa työryhmään. Ryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet seuraavat henkilöt:

Pia Setälä, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö
Arttu Laaksonen, nuorisovaltuuston edustaja
Maritta Järveläinen, seurakunnan nuorisotyön edustaja
Matias Lauronen, Kunnarin vintti, Kuusjoki
Elli Virpo, Poiju, Särkisalo,
Sauli Siltanen, Narikka, Perniö
Minttu Jurmu, Huudi, Kisko
Seval Özdemir ja Jere Hauhia, Steissi, keskusta
Milla Suominen, Inksu, Inkere
Juho Ylimaa, Muurla
Aleksi Virta, Nugga, Kiikala
Suvi Laaksonen, Nuttu, Suomusjärvi
Emil Hellberg, Mesta, Märynummi
Johanna Paananen, nuorisopalvelujen esimies

Työryhmän laatima palveluverkkoselvitys on esityslistan liitteenä.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta hyväksyy nuorisopalvelujen palveluverkkoselvityksen selvitystyöryhmän esityksen mukaisesti.

Päätös:

Sanna Lundström ehdotti, että palveluverkkoselvitys lähetetään uudelleen valmisteltavaksi ja selvitystyöhön tulee ottaa opetuslautakunnan edustajat (4 kpl) mukaan. Timo Luukka kannatti tehtyä ehdotusta.

Apulaiskaupunginjohtaja ehdotti, että opetuslautakunnan edustaja työryhmään nimetään samantien kokouksessa.

Opetuslautakunta piti neuvottelutauon klo 19.10 – 19.15.

Anne Järvinen ehdotti Sanna Lundströmiä ja Minna Mäkinen ehdotti Miikka Marttia nimettäväksi työryhmään.

Opetuslautakunta päätti lähettää palveluverkkoselvityksen uudelleen valmisteltavaksi. Lisäksi opetuslautakunta päätti nimetä tässä vaiheessa työryhmään Sanna Lundströmin sekä Miikka Martin. Demariryhmä ja

Opetuslautakunta	§ 123	25.10.2016
Opetuslautakunta	§ 138	13.12.2016
Opetuslautakunta	§ 42	25.04.2017
Opetuslautakunta	§ 58	16.05.2017
Opetuslautakunta	§ 116	06.11.2018

---

pienryhmät tulevat esittämään ehdokkaansa työryhmään viikon aikana.

Opetuslautakunta 25.04.2017 § 42

Valmistelija: nuorisopalvelujen esimies Johanna Paananen,
johanna.paananen@salo.fi, (02) 778 4800

Opetuslautakunta lähetti kokouksessaan 13.12.2016 § 138
nuorisopalvelujen palveluverkkoselvityksen uudelleen valmisteltavaksi.

Apulaiskaupunginjohtaja päätti 20.12.2016 § 10 nimetä uuden
palveluverkkotyöryhmän, johon kuuluvat virkamiehistä lasten ja nuorten
palveluiden päällikkö Pia Setälä ja nuorisopalvelujen esimies Johanna
Paananen. Johanna Paananen toimii työryhmän puheenjohtajana ja
koollekutsujana. Lautakunnan jäsenistä työryhmään kuuluvat Sanna
Lundström, Miikka Martti, Pasi Iivonen sekä Kaarlo Alanko. Lisäksi
jokainen lautakunnan jäsen kutsuu työryhmään mukaan yhden nuoren.

Kaarlo Alanko kutsui nuorista mukaan työryhmään Siiri Siltasen, Miikka
Martti Matias Laurosen ja Sanna Lundström Maija Kymäläisen.
Pienryhmien edustaja vaihtui, eikä kokouskutsun lähettämisen aikaan
13.3.2017 edustajaa ollut päätetty.

Työryhmä kokoontui 3.4.2017 klo 13.00- 14.15. Paikalla olivat Kaarlo
Alanko, Miikka Martti, Arttu Laaksonen (Miikka Martin mukaan kutsuma
nuori), Maija Kymäläinen (Sanna Lundströmin mukaan kutsuma nuori), Pia
Setälä ja Johanna Paananen.

Työryhmälle esiteltiin harrastustakuuseen liittyvän kyselyn tuloksia
nuorisotilatyöhön liittyen. Työryhmä keskusteli ja totesi, ettei työryhmän
jatkotyöskentelylle ole tarvetta.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta päättää, että nuorisopalveluverkkotyöryhmän työ on
saatettu loppuun ja työryhmän työskentely lopetetaan. Nuorisopalvelujen
palveluverkkoselvitys hyväksytään 13.12.2016 § 138 mukaisena.
Nuorisopalvelujen tarvetta eri yksiköiden ja palvelumuotojen osalta
seurataan ja mahdolliset muutosesitykset tuodaan jatkossa erikseen
lautakunnan päätettäväksi.

Päätös:

Puheenjohtaja Sanna Lundström ehdotti, että asiaan palataan
seuraavassa kokouksessa. Minna Mäkinen kannatti ehdotusta.

Opetuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Sanna Lundströmin ehdotuksen.

Opetuslautakunta	§ 123	25.10.2016
Opetuslautakunta	§ 138	13.12.2016
Opetuslautakunta	§ 42	25.04.2017
Opetuslautakunta	§ 58	16.05.2017
Opetuslautakunta	§ 116	06.11.2018

Opetuslautakunta 16.05.2017 § 58

Valmistelija: nuorisopalvelujen esimies Johanna Paananen,
johanna.paananen@salo.fi, 02-778 4800

Harrastustakuuseen liittyvässä kyselyssä kartoitettiin lasten ja nuorten näkemyksiä nuorisotilojen osalta. Kyselyn tulokset esitellään lautakunnalle.

Nuorisopalvelujen tarvetta eri yksiköiden ja palvelumuotojen osalta seurataan ja mahdolliset muutosesitykset tuodaan jatkossa erikseen lautakunnan päätettäväksi.

Vs. apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta päättää, että nuorisopalveluverkkotyöryhmän työ on saatettu loppuun ja työryhmän työskentely päätetään. Nuorisopalvelujen palveluverkkoselvitys hyväksytään liitteen mukaisena. Nuorisopalvelujen tarvetta eri yksiköiden ja palvelumuotojen osalta seurataan ja mahdolliset muutosesitykset tuodaan jatkossa lautakunnan päätettäväksi. Lautakunta-aloite katsotaan loppuunkäsittelyksi.

Päätös:

Puheenjohtaja Sanna Lundström ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun ja seuraavalle lautakunnalle tuodaan tieto, miten nuorisotilapalveluverkko palvelee eri alueita ja onko alueellisia eroja. Minna Mäkinen kannatti tehtyä ehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten opetuslautakunta suoritti asiassa nimenhuutoäänestyksen. Asian käsittelyn jatkamisen kannalla olevat äänestävät JAA ja muutosehdotuksen kannalla olevat äänestävät EI.

Asian käsittelyn jatkaminen JAA neljä (4) ääntä (Ranta Hannu, Järvinen Anne, Alanko Kaarlo, Rauäng Jouni).

Lundströmin muutosehdotus EI seitsemän (7) ääntä (Lundström Sanna, Paukeri Mika, Mäkinen Minna, Luukka Timo, Lehtinen Tuuli, Pohjola Kirsti, Pohjola Timo).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksella 4-7 (kaksi jäsentä; Martti Miikka ja Etelä Sallamari oli poissa), että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Opetuslautakunta	§ 123	25.10.2016
Opetuslautakunta	§ 138	13.12.2016
Opetuslautakunta	§ 42	25.04.2017
Opetuslautakunta	§ 58	16.05.2017
Opetuslautakunta	§ 116	06.11.2018

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 116

Valmistelija: nuorisopalvelupäällikkö Johanna Paananen,
johanna.paananen@salo.fi, 02 778 4800

Salon kaupungin nuorisotilaverkoston tarkastellaan oppimisympäristöselvityksen yhteydessä. Selvityksen 1. vaiheessa on tehty esityksiä Perniön ja Märynummen nuorisotilojen osalta. Selvityksen 2. vaiheessa tullaan nuorisotiloja tarkastelemaan muiden alueiden osalta.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta antaa edellä olevan vastauksen lautakunta-aloitteeseen ja katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus
Opetuslautakunta

§ 396
§ 117

29.10.2018
06.11.2018

Oppimisympäristöselvitys

3301/00.01.02.00/2018

Kaupunginhallitus 29.10.2018 § 396

Valmistelijat: apulaiskaupunginjohtaja Jari Niemelä, jari.niemela@salo.fi, 044 7782059 ja lasten ja nuorten palveluiden johtaja Pia Setälä, pia.setala@salo.fi, 044 7784001

Oppimisympäristöselvityksen taustaa

Kasvatus ja koulutus nousee kunnissa entistä vahvempaan asemaan ja muuttuu keskeiseksi menestystekijäksi tulevaisuuden kunnassa, kun osa nykyisiä kuntien tehtäviä siirtyy maakunnille. Oppimisympäristöuudistus ja Oppiva Salo –kehittämishanke muodostavat yhdessä kaupunkitason strategisen kärkihankkeen.

Oppimisympäristöuudistuksella pyritään varmistamaan oppilaiden tulevaisuuden osaamistarpeet, elinvoimaiset oppimisympäristöt ja niitä tukevat monikäyttöiset tilaratkaisut.

Oppiva Salo 2018-2020 on kehittämisohjelma, jossa kehitetään systeemisesti oppimista, opettajuutta, pedagogista johtamista, oppimisen teknologiaa, oppimisanalytiikkaa ja muuntojoustavia oppimistiloja. Kehittämisohjelmalla varmistetaan pysyvä toimintakulttuurin muutos siten, että digitalisaatio ja uusi opetussuunnitelma näkyvät muuttuneina opetus- ja oppimiskäytänteinä oppilaan arjessa.

Yhteiskunnan digitalisaatio tulee muuttamaan koulua lähivuosina enemmän kuin koskaan aiemmin. Muutoksessa perinteisestä koulusta kohti digitaalista tulevaisuuden koulua on useita haasteita. Opettajien digitaalista osaamista tulee päivittää koko työuran ajan, koulujen tieto- ja viestintätekniikan käyttömahdollisuuksia opetuksessa ja hyödyntämistavoissa osana opetusta tulee vahvistaa sekä luoda kouluihin muunneltavia joustavia oppimisympäristöjä.

Salon kaupungin nykyinen kouluverkko koostuu erikokoisista perusopetuksen kouluista (29) ja kolmesta (3) lukiosta. Kaupungin väestökehitys ei riitä kattamaan oppilaita riittävästi nykyisen palveluverkon kouluhin. Vuonna 2017 lapsia syntyi 349 kun vielä vuonna 2010 syntyneiden määrä oli 620. Vuonna 2018 lapsia on syntynyt 280. Perusopetuksessa oli kuntaliitoksen syntyessä vuonna 2009 5712 oppilasta. 20.09.2018 tilastointipäivän mukaan perusopetuksen oppilaita on 5344 ja lukuvuoteen 2024-25 oppilaita oppilasennusteen mukaan on enää 4199.

Koulukiinteistöjen kunto, tilat ja varustelutaso vaihtelevat. Sisäilmaongelmista johtuvista syistä 12 % (615) perusopetuksen oppilaita käy koulua väistötiloissa. Osasta nykyisistä koulukiinteistöistä puuttuvat mahdollisuudet muunneltaviin oppimisen tilaratkaisuihin ja tilojen monipuoliseen käyttöön. Osassa kouluista ruokailu tapahtuu

luokkahuoneissa ja soveltuvat liikuntatilat puuttuvat.

Koulutilojen tilankäyttö tulisi olla tarkoituksenmukaista ja tilat tehokkaassa käytössä. Vuonna 2017 tehtiin Ollikkalan koulussa ja Salon lukiossa oppimisympäristöjen tilankäyttöselvitykset. Rapal Oy:n tekemä tilankäyttömitoitus osoitti kummassakin oppilaitoksessa luokkatilojen käyttötaajuuden olevan reippaasti alle 100 %.

Toimeksiannon aikataulu

Kaupunginhallitus hyväksyi 15.5.2017 § 224 aiesuunnitelman tulevaisuuden oppimisympäristöjen selvittämiseksi Salossa.

Kaupunginhallituksen ja opetuslautakunnan yhteisessä iltakoulussa 9.10.2017 käytiin läpi oppimisympäristöselvityksen linjauksia ja esiteltiin tulevaisuuden koulua ja oppimista.

Kaupunginhallitus hyväksyi 7.11.2017 § 193, että opetuslautakunnan 24.10.2017 esittämän linjausten ja aikataulun perusteella laaditaan tarkempi oppimisympäristöselvitys. Nimetty työryhmä valmistelee varsinaisen oppimisympäristöselvityksen ja siihen sisältyvät toimenpide-esitykset.

Kaikille kuntalaisille avoin kuntalaiskysely oppimisympäristöselvitystyön pohjaksi oli avoinna [www-sivuilla](http://www.sivuilla) marraskuussa 2017.

Kaupunginhallituksen ja opetuslautakunnan yhteinen iltakoulu pidettiin 27.8.2018. Aiheena oli tulevaisuuden koulu ja pedagogiikka. Asiantuntijana tilaisuudessa oli kasvatustieteen professori Mirja-Maija Mikkilä-Erdman Turun yliopistosta.

Oppimisympäristöselvitystä ja siihen sisältyviä toimenpide-esityksiä esiteltiin kaupunginhallitukselle 17.9.2018 ja vastaavasti opetuslautakunnalle 26.9.2018. Kaupunginvaltuustolle oppimisympäristöselvitys esiteltiin 1.10.2018.

Työryhmän kokoonpano

Kaupunginhallitus nimesi oppimisympäristöselvitystyöryhmän kokouksessaan 7.11.2017 § 193.

Työryhmän jäsenet:

Annika Viitanen, puheenjohtaja

Jari Niemelä, apulaiskaupunginjohtaja

Pia Setälä, lasten ja nuorten palveluiden johtaja

Anna Karlsson, varhaiskasvatuspäällikkö

Inkeri Lahti, opetuspäällikkö

Johanna Paananen, nuorisopalvelujen päällikkö

Mika Mannervesi, kaupunkikehityspalveluiden johtaja

Janne Lehto, kaupungininsinööri

Mika Paukkeri, opetuslautakunnan edustaja

Marianne Bonn, opetuslautakunnan edustaja

Juha-Markus Koistinen, rehtori

Tuomas Tähtilä, rehtori

Hannu Pölönen, rehtori
Maija Kymäläinen, nuorisovaltuuston edustaja
Sarianna Vahanne, pedagoginen asiantuntija, työryhmän sihteeri

Työryhmä kokoontui yhdeksän kertaa esityksen antamiseen saakka.

Toimeksiannon keskeiset tekijät

Perusopetuksessa otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma 1.8.2016, jossa oppiminen perustuu oppilaan toiminnallisuuteen ja aktiiviseen työskentelyyn. Oppijalla on merkittävä rooli oman oppimisensa tavoitteen asettajana, johtajana ja arvioijana. Opetussuunnitelmassa korostetaan vuorovaikutustaitojen tärkeyttä, yhdessä tekemistä ja laaja-alaista osaamista. Tavoitteiden asettamisen kautta ja arvioinnin kautta oppija tunnistaa ja hallitsee omaa oppimisprosessiaan ja havainnoi siinä tapahtuvaa jatkuvaa kehitystä. Opettaja toimii oppijan oppimisen aktivoijana ja mahdollistajana, joka ohjaa oppilaat tiedon äärelle. Käytössä oleva opetussuunnitelma asettaa vaatimuksia käytössä oleville oppimisympäristöille edellyttäen tilojen, kalusteiden ja varusteiden muunneltavuutta ja monipuolista käyttöä. Koulujen elinvoimaisuuden ja opetuksen tasa-arvoisuuden toteutuminen edellyttää monipuolisia oppimisympäristöjä. Raja-aidat formaalin ja informaalin oppimisen väliltä väistyvät ja oppiminen tapahtuu kaikkialla, koko oppilaan elinpiirissä. Myös koulun tilojen tulisi tukea omaehtoista oppimista koulupäivän ulkopuolella.

Opetussuunnitelman toteutuminen edellyttää, että oppilailla on aito valinnan mahdollisuus ops:n mukaisissa aineissa. Kaikilla oppilailla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologian käyttöön opetuksessa. Opetusryhmien tulisi olla mielekkäät ja järkevä kokoiset, jotta aito ongelmien ratkaiseminen, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen tukevat oppimista. Mahdollistamalla monipuolisen kielipolun alakoulusta lähtien varmistetaan salolaisten nuorten osaaminen ja vahvistetaan kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Työelämässä on pitkään puhuttu hallinnoinnin sijaan johtajuudesta. Kouluyhteisössä tarvitaan vahvaa pedagogista johtajuutta, joka edistää esimerkillään ja tuellaan koulun sekä henkilöstön sopeutumista opetussuunnitelman mukaiseen toimintakulttuurimuutokseen. Johtamiselle on varattava aikaa riittävästi kaikissa kouluyksiköissä ja johtajuutta tulee työnantajan toimesta jatkuvasti kehittää. Tällä hetkellä kouluissa on 31 rehtoria, joista 11 virkarehtoria. Muut toimivat luokanopettajan työnsä ohella koulun rehtorina opettamisen ollessa pääasiallisena tehtävänä.

Koulutilojen tulisi olla monipuolisissa ja tehokkaassa käytössä ottaen huomioon kaupungin väestömääräkehityksen. Koulutilojen tulisi olla muuntojoustavia, toiminnallisuuteen ja vuorovaikutukseen kannustavia. Koulun tiloihin voidaan sijoittaa muutakin kuin opetustoimintaa ja siksi tulisi tarkastella nuorisotilojen keskittämistä koulujen yhteyteen. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen keskittämistä saman katon alle tulee voida tarkastella. Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen koulujen yhteyteen tulisi huomioida. Lähiliikuntapaikka on päiväsaikaan aktiivisesti käytössä oppi- ja välitunneilla ja koulun ulkopuolella koko lähiympäristön yhteisenä vapaa-ajan liikuntapaikkana aktivoiden lapsia ja nuoria liikkumaan.

Lisäksi tulisi voida tarkastella harrastustoiminnan ja omaehtoisen oppimisen lisäämistä koulutiloissa koulupäivän ulkopuolella. Koulukiinteistöjen kunto tulee tarkastella osana oppimisympäristöselvitystä.

Oppimisympäristöselvityksestä tulisi löytyä toimenpide-ehdotukset seuraavien linjausten toteuttamiseksi:

- Miten varmistetaan opetussuunnitelman mukaisen pedagogiikan toteutumien kaikissa kouluyksiköissä?
- Miten säilytetään koulujen elinvoimaisuus ja opetuksen tasa-arvoisuus?
- Miten varmistetaan vahvan pedagogisen johtajuuden toteutuminen kaikissa kouluyksiköissä?
- Miten edistetään koulutilojen monipuolista käyttöä?

Oppimisympäristöselvitysryhmän tuotokset

Oppimisympäristöselvitystyöryhmän visioima ihanteellinen oppimisympäristö:

Tilat

- Terveellinen ja ergonominen
- Turvallinen
- Muunneltava ja joustava
- Eri toimijoita / toimintoja saman katon alla
- Virikkeellinen ja viihtyisä
- Ulkotilat oppimiseen ja liikkumiseen
- Esi- ja alkuopetus yhdessä

Pedagogiikka

- Joustavaa; yksilölliset tarpeet huomioivaa
- Ei tiettyyn paikkaan sidottu
- Nykyaikaiset työvälineet
- Tulevaisuuden taitojen oppiminen
- Kokeilukulttuuri
- Yhdessä oppiminen ja yhteisopettajuus mahdollista
- Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Yhteenveto työryhmän esityksistä:

Tiettyjen päiväkotij- ja koulukiinteistöjen kunto ja sisäilmaongelmat edellyttivät, että selvityksen ensimmäisessä vaiheessa tarkasteltiin kiireellistä ratkaisua vaativat kohteet.

Hermannin koulu

- Sijointupaikka Ylhäistentien kiinteistö
- Ylhäistentien kiinteistön muutostyöt valmiina 8/2021

Uskelan koulu (Kavilankatu)

- Sijointupaikka Torikadun kiinteistö
- Samassa kiinteistössä kansalaisopisto ja 1 esiopetusryhmä
- Torikadun kiinteistön muutostyöt valmiina 8/2020

Oliikkalan päiväkoti

- Sijointupaikka Oliikkalan koulu
- Muutostyöt valmiina 8/2019

Märynummen päiväkoti ja koulu

- Uudisrakennus, jossa päiväkoti ja koulu (1-4 lk)
- Nuorisotila
- Uudisrakennus valmiina 8/2021

Kirkonkylän koulu + Saurun koulu

- Uudisrakennus, jossa yhdistyneinä Kirkonkylä ja Saurun koulut
- Nuorisotila
- Yläkoulun tiloja (käsityö ja kotitalous)
- Kansalaisopiston musiikkiopetuksen tila
- Nuorisotila
- Uudisrakennus valmiina 8/2021

Halikon lukio

- Halikon lukion yhdistäminen Salon lukion
- Osa toiminnasta voisi sijaita IOT-Campuksella
- Toteutusaikataulu 8/2021

Sinilinnun ja Kärävuoren päiväkodit

- Sijointupaikka Kuruntie (nyk. Halikon lukio)
- Päiväkodin muutostyöt valmiina 2022

Oppimisympäristöselvityksen toinen vaihe käynnistettäisiin heti ja siinä tarkasteltaisiin koko päiväkotien, koulujen ja nuorisotilojen palveluverkkoa. Toimintoja voidaan ehdottaa yhdistettäväksi, esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja pienten lasten koulun sijoittumista samoihin rakennuksiin. Erityinen huomio kiinnitetään tilojen käyttäjien, henkilöstön, oppilaiden ja heidän vanhempiansa osallistamiseen. Jatkotyössä voitaisiin käyttää ulkopuolista asiantuntija-apua. Selvityksen toisessa vaiheessa tavoitellaan kestäviä, tietoon perustuvia ratkaisuja, jotka lisäävät Salon elinvoimaa ja salolaisten hyvinvointia.

Työryhmän PDF-muodossa oleva esitys on esityslistan liitteenä. Työryhmän esityksen liitteenä oleva taustamateriaali on kaupunginhallituksen intrassa.

Selvitysryhmän esitys tuodaan tässä vaiheessa tiedoksi kaupunginhallitukselle. Seuraavaan kokoukseen 12.11. valmistellaan ehdotukset oppimisympäristöselvityksen ensimmäisen vaiheen kohteiden jatkotoimenpiteiksi sekä tarkemmaksi selvityksen toisen vaiheen toimeksiannoksi.

Vs. kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee oppimisympäristöselvityksen ensimmäisen vaiheen tiedoksi ja toteaa, että jatkotoimenpiteet ja selvityksen toisen vaiheen toimeksianto käsitellään seuraavassa kokouksessa 12.11.2018.

Kaupunginhallitus
Opetuslautakunta

§ 396
§ 117

29.10.2018
06.11.2018

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 117

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta merkitsee oppimisympäristöselvityksen 1. vaiheen ja kaupunginhallituksen päätöksen tiedoksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2019-2020

3412/12.01.00.00/2018

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 118

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Anna Karlsson,
anna.karlsson(at)salo.fi, p. 02 778 7850

Esiopetuksen velvoittavuus

Perusopetuslain 26 a §:n 4 mom. mukaan lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan ja oppilaan tulee osallistua laissa säädettyyn opetukseen, johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.

Esiopetukseen hakeminen ja esiopetuspaikan osoittaminen

Perusopetusasetuksen § 23 a mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämisaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisaikakohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan.

Perusopetuslain 6 §:n 2 mom. mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämisaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämisaikaksi. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämisaikaa.

Esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämisaikkaan, perusopetuslain mukaan tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Näitä oppilaita otettaessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen itse järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Yleiset periaatteet

Yleiset perusteet esiopetuksen oppilaaksi ottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628 § 4). Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin.

Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut

järjestetään tämän lain mukaisesti. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Käytäntö Salossa

Salossa esiopetukseen haetaan sähköisen järjestelmän kautta ajalla 2.1. – 31.1.2019. Huoltajilla on mahdollisuus esittää toivomus lapsen esiopetuspaikasta. Huoltajan esittämä toive ei ole tae siitä, että esiopetuspaikka osoitetaan toiveen mukaisesta paikasta.

Yksi esiopetusvuoden tärkeimmistä tavoitteista on, että esioppilas oppii toimimaan ryhmän jäsenenä esiopetusajan saman ikäisten lasten kanssa, tällöin ei ole perusteltua järjestää esiopetusta liian pienissä vertaisryhmissä. Perusopetuslain mukaan opetusryhmät tulee muodostaa niin, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelman tavoitteet.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet lähtevät siitä, että esiopetuksen osalta lapset ovat omissa erillisissä ryhmissä. Opetusministeriö on antanut suosituksen opetusryhmien muodostamisesta esiopetuksessa (Esiopetus / suositus opetusryhmien muodostamisesta OKM 16.6.2000 / 37/ 400 /2000) Suosituksen mukaan opetusryhmään saa kuulua pääsääntöisesti enintään 13 oppilasta. Jos esiopetusta antavan opettajan ohella ryhmän työskentelyn osallistuu enimmän aikaa koulunkäyntiavustaja, lastenhoitaja tai mm tehtävään soveltuvan ammatillisen koulutuksen suorittanut henkilö, opetusryhmän enimmäiskoko voi olla kuitenkin enintään 20. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta antavissa ryhmissä noudatetaan kuitenkin varhaiskasvatuksen mitoitus.

Opetusryhmän vähimmäiskoosta voidaan poiketa haja-asutusalueilla ja lapsen/ lasten tuen tarpeesta johtuen edellyttäen, että ryhmämuotoinen toiminta mahdollistuu. Salossa esiopetusryhmän vähimmäiskoko haja-asutusalueella on 7 lasta. Ryhmissä joissa esiopetusikäisten lisäksi on nuorempia lapsia, esiopetus on pystyttävä eriyttämään esiopetussuunnitelman mukaisesti omaksi erilliseksi toiminnaksi. Esiopetusryhmän muodostamisen edellytyksenä on lisäksi, että ryhmässä työskentelee kaksi lastentarhanopettajaa, joista vähintään toisella on esiopetuskelpoisuus.

Salossa on 26.10.2018 tilanteen mukaan noin 487 lasta, jotka ovat oikeutettuja esiopetukseen lukuvuonna 2019–2020.

Salon kaupunki ottaa järjestämäänsä esiopetuksen oppilaiksi ensisijaisesti Salossa asuvat lapset. Esiopetuksen oppilaaksi oton periaatteet, esiopetusta järjestävät yksiköt ja esiopetusryhmien vähimmäis- ja enimmäiskoot ilmenevät liitteistä.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta päättää, että lukuvuonna 2019– 2020

1) esiopetuspaikkaa osoitettaessa noudatetaan valmistelutekstissä ja liitteissä esitettyjä periaatteita; ja

2) esiopetusta järjestetään liitteessä mainituissa yksiköissä, mikäli esitetty vähimmäismäärä lapsia ilmoittautuu yksikköön.

Lisäksi opetuslautakunta toteaa, että seuraavan lukuvuoden esiopetuspaikat tuodaan tiedoksi opetuslautakuntaan, kun esiopetukseen ilmoittautuneiden määrä on ilmoittautumisajan jälkeen helmikuussa 2019 tiedossa.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Opetuslautakunta

§ 110

25.09.2018

Opetuslautakunta

§ 119

06.11.2018

Antti Olkinuoran ym. lautakunta-aloite Hajalan päiväkodin lapsipaikkamäärän korottamisesta

3118/00.01.02.02/2018

Opetuslautakunta 25.09.2018 § 110

Antti Olkinuora ym. jättivät seuraavan lautakunta-aloitteen:

Hajalan päiväkotia suunnitellaan 14 paikkaiseksi. Terveystarkastajalla on kuitenkin oikeus päättää päiväkotiin mahtuvan enemminkin lapsia. Esitän, että kun terveystarkastaja tulee tekemään lopputarkastusta, häntä pyydetään kasvattamaan lapsimäärää todellista tämänhetkistä tarvetta vastaavaksi.

Päätös:

Opetuslautakunta päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 119

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Anna Karlsson,
anna.karlsson@salo.fi, 044 778 7850

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolloilta on pyydetty lausunto 25.9.2018 päivättyyn aloitteeseen 3118/00.01.01.01/2018, jossa terveystarkastajaa pyydetään kasvattamaan Hajalan päiväkodin lapsimäärä tämänhetkistä todellista tarvetta vastaavaksi.

Terveystarkastaja Sanna-Mari Hardwick on antanut asiasta ao. lausunnon:

Terveysuojelulain (763/1994) 13 §:n 1 momentin nojalla toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveysuojeluviranomaiselle 3 kohdan mukaisen päiväkodin ja kerhon sekä esi- tai perusopetusta antavan toimintayksikön käyttöönotosta. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan olennaisesta muuttamisesta, jollaiseksi voidaan katsoa esimerkiksi päiväkodin tilojen laajentaminen. Aikaisemmin ilmoituksen perusteella kohteeseen on tehty ennen toiminnan aloittamista tarkastus, jonka perusteella on tehty terveysuojelulain mukainen päätös. Terveysuojelulain 13 §:ään on kuitenkin tehty muutos, joka on tullut voimaan 1.1.2017. Muutoksen jälkeen terveysuojeluviranomainen on antanut ilmoituksen tekijälle todistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta. Toimintayksikköön tehdään terveysuojelulain 45 §:n mukainen tarkastus 1-6 kk:n kuluttua toiminnan alkamisesta. Tarkastuksen perusteella viranomainen voi antaa ohjeita ja neuvontaa toiminnanharjoittajalle terveystaitojen ehkäisemiseksi. Jos toiminnasta todetaan aiheutuvan terveystaitoa, voi terveysuojeluviranomainen toiminnanharjoittajaa kuultuaan antaa tarpeellisia määräyksiä terveystaitojen poistamiseksi tai rajoittamiseksi tai, jos terveystaitoa ei voida muutoin estää, kieltää toiminnan harjoittamisen

Opetuslautakunta

§ 110

25.09.2018

Opetuslautakunta

§ 119

06.11.2018

---

kyseisessä paikassa (terveydensuojelulaki 15 ja 51 §).

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisessa ilmoituksessa toiminnanharjoittaja antaa toiminnasta tarpeelliset tiedot kuten toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja huoneiston tiedot. Huoneiston tietojen yhteydessä kysytään mm. huoneiston kokonaispinta-ala, lasten yhtäaikainen enimmäismäärä, henkilökunnan yhtäaikainen enimmäismäärä ja tiedot ilmanvaihdosta. Lisäksi toiminnanharjoittajalta pyydetään huoneiston pohjapiirustus ja ilmanvaihdon mittauspöytäkirja. Tiloja tarkastaessa kiinnitetään huomiota tilojen hygieenisiin järjestelyihin, tilojen riittävyteen sekä muihin tilojen terveellisyyteen vaikuttaviin tekijöihin. Tarkastus perustuu terveydensuojelulakiin 763/1994 ja sen nojalla annettujen asetuksiin 1280/1994 ja 545/2018. Lisäksi tarkastuksilla kiinnitetään huomiota Valvira antamaan täydentävään ohjeistukseen (TO5 koulut, päiväkodit ja vanhainkodit), jossa on lueteltu päiväkodeissa erityisesti huomioitavia asioita. Terveystarkastaja ei siten määrittele toimintayksikön lasten henkilömäärää vaan sen tekee toiminnanharjoittaja tehdessään terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen. Jos ilmoituksen tai tarkastuksen perusteella havaitaan tekijöitä, jotka aiheuttavat terveyshaittaa, voidaan toiminnanharjoittajalle antaa kehoituksia, määräyksiä tai kieltoja esimerkiksi henkilömäärän rajoittamiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon todistus terveydensuojelulain 13 § mukaista toimintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta on oheismateriaalina.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta merkitsee terveystarkastajan antaman lausunnon tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Vihreän valtuustoryhmän ym. aloite kokoaikaisen subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttamisesta

469/12.06.01.02/2018

Kaupunginvaltuusto 05.02.2018 § 16

Mira Aaltonen teki Vihreän valtuustoryhmän ym. puolesta seuraavan aloitteen:

"ALOITEKOKOAIKAISEN SUBJEKTIIVISEN PÄIVÄHOITO-OIKEUDEN PALAUTTAMISESTA

Työttömiltä odotetaan joustavaa keikkatöiden vastaanottamista tai yritystoimintaa, ja osallistumista TE-toimistojen aktivointitoimiin. Lasten vanhemmilla on erityisen vaikeaa osallistua, koska työttömien lasten oikeutta päivähoitoon on Salossa rajattu. Rajaus vaikeuttaa monien perheiden arkea ja työttömän vanhemman työllistymistä, kun keikkatyön vastaanottaminen voi käydä mahdottomaksi ilman kokopäiväistä päivähoitoa. Työllistymisen estämiseen ei luulisi olevan varaa, kun Salon työttömyysaste on lähes 13 prosenttia.

Subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen vaikeuttaa keikkatyön vastaanottamista, jos puolipäiväisessä hoidossa olevan lapsen hoito ei järjesty. Tällä hetkellä kunnan on järjestettävä hoitopaikka kahden viikon kuluessa. Se on aktiivimallin oloissa pitkä odotusaika. Kunnan vaikeus järjestää päivähoitoa ei saa johtaa siihen, että vanhempien työttömyysturva leikkautuu. Työttömänä olevien vanhempien perheissä lapset joutuvat kaksinkertaisesti huonoon asemaan. He ovat vailla täyttä oikeutta varhaiskasvatukseen ja samalla perheen toimeentuloa leikataan.

Päivähoito-oikeuden rajaaminen asettaa myös erityisen tuen tarpeen perheet eriarvoiseen asemaan. Erityisen tuen tarpeen perheet ovat oikeutettuja täysimääräiseen päivähoitoaikaan. Kuitenkin leimaantumisen pelkoja päiväkodin johtajien harkintavalta perheiden tilanteen suhteen voi estää lapsien pääsyn kokoaikaisen päivähoidon piiriin, vaikka tarve olisi suuri.

Kunnan byrokratia on kasvanut myös vanhempien työtilanteen valvomisen ja seuraamisen myötä. Lapsen etu vaarantuu myös tilanteissa, joissa lapsi joutuu vaihtamaan ryhmää vanhemman jäädessä työttömäksi, ja sen vuoksi hoitoaika puolittuu. Lapsi voi joutua jälleen vaihtamaan hoitopaikkaa, kun vanhempi saa jälleen työtä ja lapselle tulee etsiä kokoaikainen päivähoitopaikka. Jatkuvat muutokset rasittavat myös päivähoitoryhmiä.

Oppimista mittaavissa Pisa-tutkimuksissa Suomi on kärkimaita, mutta tulokset ovat laskusuunnassa. Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen on huolissaan nuorten syrjäytymisestä ja sosiaalisen taustan vaikutuksen vahvistumisesta oppimistuloksissa. Varhaiskasvatus tukee oppimista ja sillä on tutkimusten mukaan suuri vaikutus syrjäytymisen ehkäisyssä. Grahn-Laasonen pitää ongelmallisena, että juuri ne lapset, jotka hyötyisivät varhaiskasvatuksesta eniten, osallistuvat

vähiten. Näitä ovat pienituloisten, työttömien ja maahanmuuttajien lapset.

OECD (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) ihmettelee, miksi Suomessa niin pieni osa ikäluokasta , noin 70 prosenttia, osallistuu varhaiskasvatukseen. Muissa Pohjoismaissa osallistumisaste on lähellä sataa. Hallituksen tavoitteena on nostaa Suomen varhaiskasvatuksen osallistumisastetta.

Lapsiasiavaltuutettu on lausunut , että varhaiskasvatuksen heikennykset ovat vieneet tilannetta selkeästi huonompaan suuntaan ja ovat rikkoneet varhaiskasvatuslain tavoitteita. Lastensuojelujärjestöt ovat antaneet lausuntoja, että heikennykset varhaiskasvatukseen eriarvoistavat lapsia ja leimaavat heikommassa asemassa olevia perheitä. Suomen Psykologiliitto on varoittanut, että varhaiskasvatukseen kohdistuvat säästöt maksetaan lastenpsykiatrian ja lastensuojelun lisääntyvinä kuluina.

Tasavertainen ja kaikille oikeutettu päivähoito -oikeus on tärkeä erityisesti heikompiosaisille perheille, sillä se tutkimusten mukaan tasaa koulutukseen ja tulotasoon liittyvää yhteiskunnallista epätasa-arvoisuutta, sekä toimii ennaltaehkäisynä olemassa olevien ongelmien syvenemiselle. Tasapainoinen ja laadukas varhaiskasvatus ennaltaehkäisee myös koulupudokkuutta ja syrjäytymistä.

Mira Aaltonen
Kai Schneider
Marja Ruokonen, VAS
Jonna Nyysönen
Saku Nikkanen, SD
Leena Ahonen-Ojala
Satu Parttimaa
Timo Tammi
Simo Vesa
Sari Pesonen
Saija Karnisto-Toivonen
Pertti Vallittu
Jarkko Anttila
Annika Fagerström
Jaana Haapasalo
Hannu Eeva
Katja Taimela"

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 120

Valmistelijat: varhaiskasvatuspäällikkö Anna Karlsson,
anna.karlsson@salo.fi, puh. 02 778 7850, palveluohjaaja Marja Kuisma,
marja.kuisma@salo.fi, puh. 02 778 7943.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 12 § mukaan lapsella on ennen perusopetuslaissa tarkoitetun oppivelvollisuuden alkamista subjektiivinen oikeus 20 tuntia viikossa varhaiskasvatukseen kunnan järjestämässä paikassa sen ajan päätyttyä, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslaissa tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa.

Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä aikana, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa.

Edellä säädetystä poiketen varhaiskasvatusta on järjestettävä kokopäiväisesti, jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitetulla tavalla työskentelevät kokoaikaisesti taikka opiskelevat, toimivat yrittäjänä tai ovat omassa työssä päätoimisesti. Edellä mainitun tilanteen päätyttyä varhaiskasvatusta on edelleen järjestettävä kahden kuukauden ajan, paitsi jos lapsen vanhempi tai muu huoltaja jää kotiin hoitamaan perheessä asuvaa muuta lasta tai jää eläkkeelle.

Lapsella on lisäksi oikeus säädettyä (20 tuntia viikossa) laajempaan varhaiskasvatukseen siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista lapsen vanhemman tai muun huoltajan osa-aikaisen tai väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Lapsen osallistuessa perusopetuslaissa tarkoitettuun esiopetukseen tai perusopetukseen ei varhaiskasvatusta ole järjestettävä. Varhaiskasvatusta on järjestettävä kuitenkin osa-aikaisesti, mikäli lapsella on oikeus säädettyä (20 tuntia viikossa) laajempaan varhaiskasvatukseen.

Mikäli subjektiivisen varhaiskasvatuksen piirissä olevan lapsen varhaiskasvatuksen tarve ennakoimattomasti laajentuu huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan syyn vuoksi, on kunnan kuitenkin järjestettävä laajentuneen tarpeen mukainen varhaiskasvatuspaikka välittömästi saatuaan tiedon tarpeen muutoksesta.

Varhaiskasvatuslain 15 §:n mukaan oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa isyysrahajaksojen aikana. Lisäksi oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy päiväkodissa ja mahdollisuuksien mukaan perhepäivähoidossa lapsen subjektiiviseen oikeuteen liittyvissä muutoksissa.

Salossa subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen 20 tuntiin viikossa astui voimaan 1.8.2016 (Kaupunginvaltuusto 7.3.2016 § 17). Subjektiivisen oikeuden rajauksen piirissä oleville lapsille on mahdollisuus valita varhaiskasvatuslain mukaisesti 20 h varhaiskasvatusta joko osa-aikaisena 4 h joka arkipäivä tai osa-viikkoisena, 2½ päivää viikossa. Kunta päättää toiminta-ajat ja toimintapäivät lapsikohtaisesti.

Palveluohjaajilla ja päiväkodin johtajilla on oikeus myöntää laajennettu varhaiskasvatusoikeus kokoaikaisena, jos

- lapsi tarvitsee kasvun, kehityksen ja oppimisen tukea jollekin osa-alueelle
- lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta lastensuojelun avohuollon tukitoimena
- lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta oppiakseen suomen kieltä
- lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta perheen olosuhteista johtuen

Syyskuussa 2018 kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä on ollut yht. 2064 lasta, joista subjektiivisen 20 tunnin oikeuden piirissä on 178 lasta. Subjektiivisen oikeuden piirissä olevista lapsista laajennettu oikeus on myönnetty 74 lapselle.

Salon varhaiskasvatuksen asiakkaille tehtiin asiakastyytyväisyyskysely lokakuussa 2017. Vertailtaessa varhaiskasvatuksen rajauksen piirissä olevien lasten sekä muiden palvelutarpeiden piirissä olevien lasten huoltajien käsityksiä varhaiskasvatuslain toteutumisesta, ei merkittäviä eroja löytenyt. Kummassakin vertailuryhmässä 93.3 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5 asteikolla 1-5, jossa 5 on erinomainen.

Molemmissa ryhmissä yli 90 % vastaajista olivat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen palveluihin ja palveluiden järjestämiseen. Vanhempien mielestä varhaiskasvatuslain tavoitteet toteutuvat yhtä hyvin 20 h/viikko järjestettävässä varhaiskasvatuksessa kuin kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa.

Yhteenveto

Subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisella ei ole vaikutusta huoltajien töiden tai opiskelun aloittamiseen eikä työllistymistä edistävään palveluun tai kuntoutukseen osallistumiseen. Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laajentuneen tarpeen mukainen varhaiskasvatuspaikka välittömästi saatuaan tiedon tarpeen muutoksesta. Salossa lapsen varhaiskasvatuspaikka ja ryhmä pyritään pitämään samana palvelutarpeissa tapahtuvista muutoksista huolimatta.

Laajennettua varhaiskasvatusta on myönnetty varhaiskasvatuslain hengen mukaisesti matalan kynnyksen palveluna.

Varhaiskasvatusoikeuden rajauksen myötä hoitopaikkojen käyttö on tehostunut, kun samalle hoitopaikalle on voitu sijoittaa kaksi lasta. Tämän seurauksena Salon keskusta-alueelle on voitu jättää kokonaisia ryhmiä täyttämättä ja henkilökuntaa palkkaamatta. Mikäli subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisesta luovutaan ja huoltajat saavat valita haluamansa varhaiskasvatuksen laajuuden, ei varhaiskasvatuspaikkojen tehokas käyttö toteudu Salon strategian mukaisesti. Rajauksesta luopumisesta seuraisi myös, että esioppilailla olisi oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tunnin esiopetuksen lisäksi. Päätöksellä olisi siten vaikutusta myös esiopetusryhmien muodostamiseen.

Ennakoarviointi subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen vaikutuksista sekä subjektiivisen rajauksen poistamisen kustannusvaikutukset on arvioitu kaupunginvaltuustolle 5.3.2018 § 26. Ennakoarviointi on oheismateriaalina.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Kaupunginvaltuusto

§ 16

05.02.2018

Opetuslautakunta

§ 120

06.11.2018

Opetuslautakunta merkitsee valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi, toimittaa sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle sekä ehdottaa, että aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Viranhaltijapäätökset

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 121

Opetuslautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 25.9.2018 – 5.11.2018 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 47 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta hyväksyy viranhaltijapäätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Hannu Eeva ehdotti, että opetuslautakunta käyttää otto-oikeuttaan apulaiskaupunginjohtajan 15.10.2018 § 237 tekemään viranhaltijapäätökseen; Hähkänän koulun luokanopettajan virkavaali. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Opetuslautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tiedoksi tulleet asiat

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 122

Valmistelija: hallintoasiantuntija Jaana Säilä, jaana.saila@salo.fi, 044 778 4005

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Opetushallitus on antanut 15.10.2018 määräyksen (OPH-2185-2018) kunnan ja kuntayhtymän järjestämän varhaiskasvatuksen tietojen tallentamisesta varhaiskasvatuksen tietovarantoon (Varda). Opetushallituksen määräys on oheismateriaalina.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvin julkaisut; Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2016 toimeenpanon arviointi ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset on julkaistu tiedoksi opetuslautakunnan intraan.

Apulaiskaupunginjohtaja kertoi Perniön kirkonkylän koulun suunnittelun etenemisestä. Hankesuunnitelmaa on käsitelty tiistaina olleessa kokouksessa ja alustava aikataulu on laadittu. Hankesuunnitelma viedään huhtikuussa 2019 kaupunginhallituksen käsittelyyn. Päätöksenteon jälkeen alkaa suunnittelu. Tarkoituksena on, että elokuussa 2021 saadaan koulu käyttöön.

Apulaiskaupunginjohtaja:

Opetuslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös:

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Muut mahdolliset asiat

Opetuslautakunta 06.11.2018 § 123

Annika Viitanen:

Opetuslautakunnan seuraava kokous 11.12.2018 on Steissillä.

Annikka Savela-Kirjonen:

12.11.2018 pidettävät Torikatu 5 ja Ylhäistentie 2 katselmuksat
Keskusteltiin ensi maanantaina järjestettävästä kohdekatselmuksesta.
Lisäksi käytiin keskustelua Uskelan koulun Kavilankadun kiinteistöstä.
Rakennuksen tilanne on tilapalveluiden seurannassa.

Hannu Eeva:

Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 5.11.2018 opetuslautakuntaan
Toni Raitasen varajäseneksi Jere Hauhian.

**OIKAISUVAATIMUSOHJEET
JA VALITUSOSOITUS****MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

118

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomainen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin opetuslautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
sähköposti: kirjaamo@salo.fi
käyntiosoite: Tehdaskatu 2
aukioloajat: ma - to 8.00 - 16.00, pe 8.00 - 14.45

Pykälät:

118

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika _____ päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asianmiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §)

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

---

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.